

Zuzana Šafářová

Výživa a pitný režim sportujících dětí

zdravé stravovací návyky jako součást moderního životního stylu sportovce

---

1

nutriční rozměr

2

psychologický rozměr

3

sociální rozměr

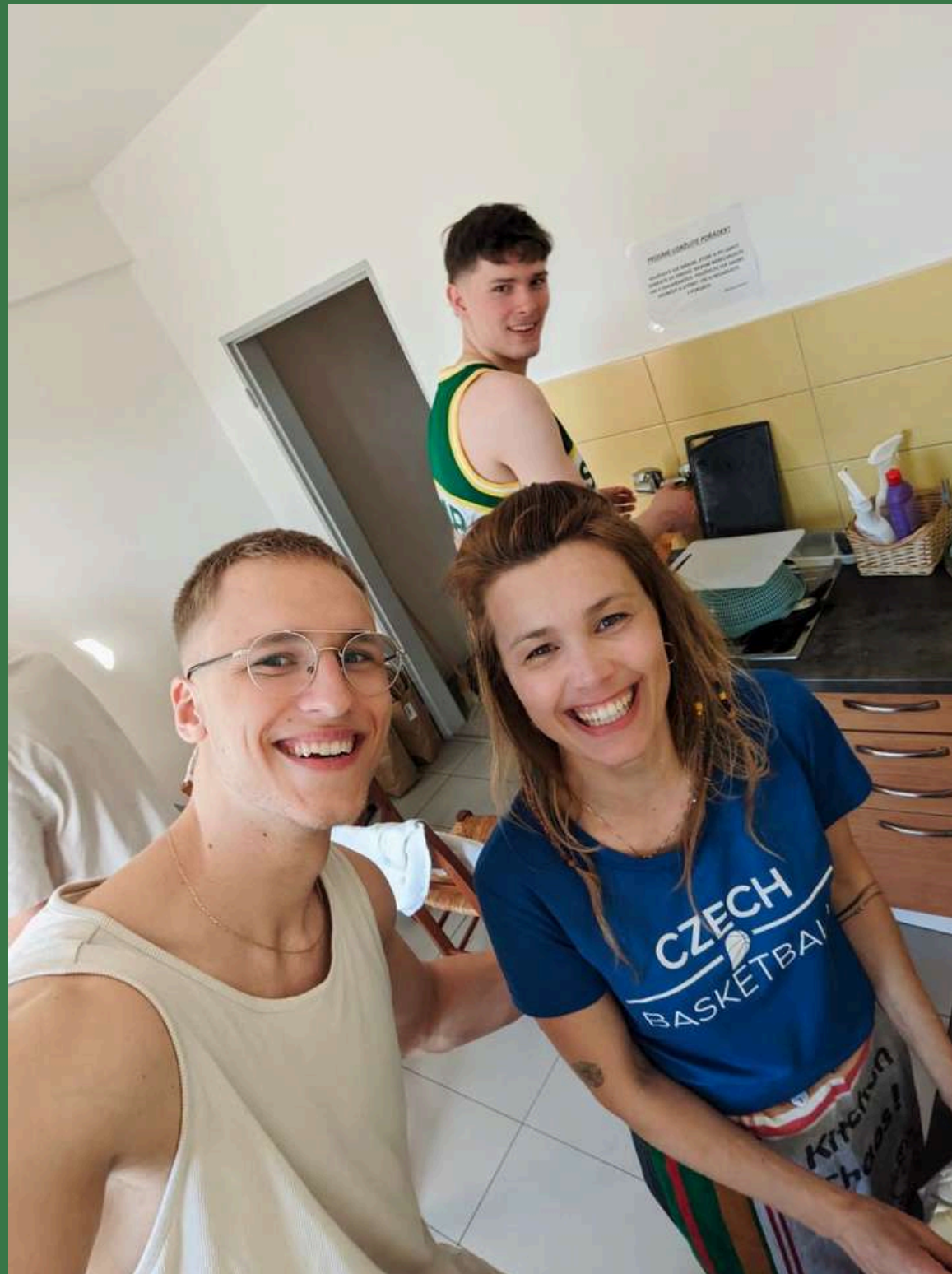
---

jídlo není
jen o
kaloriích

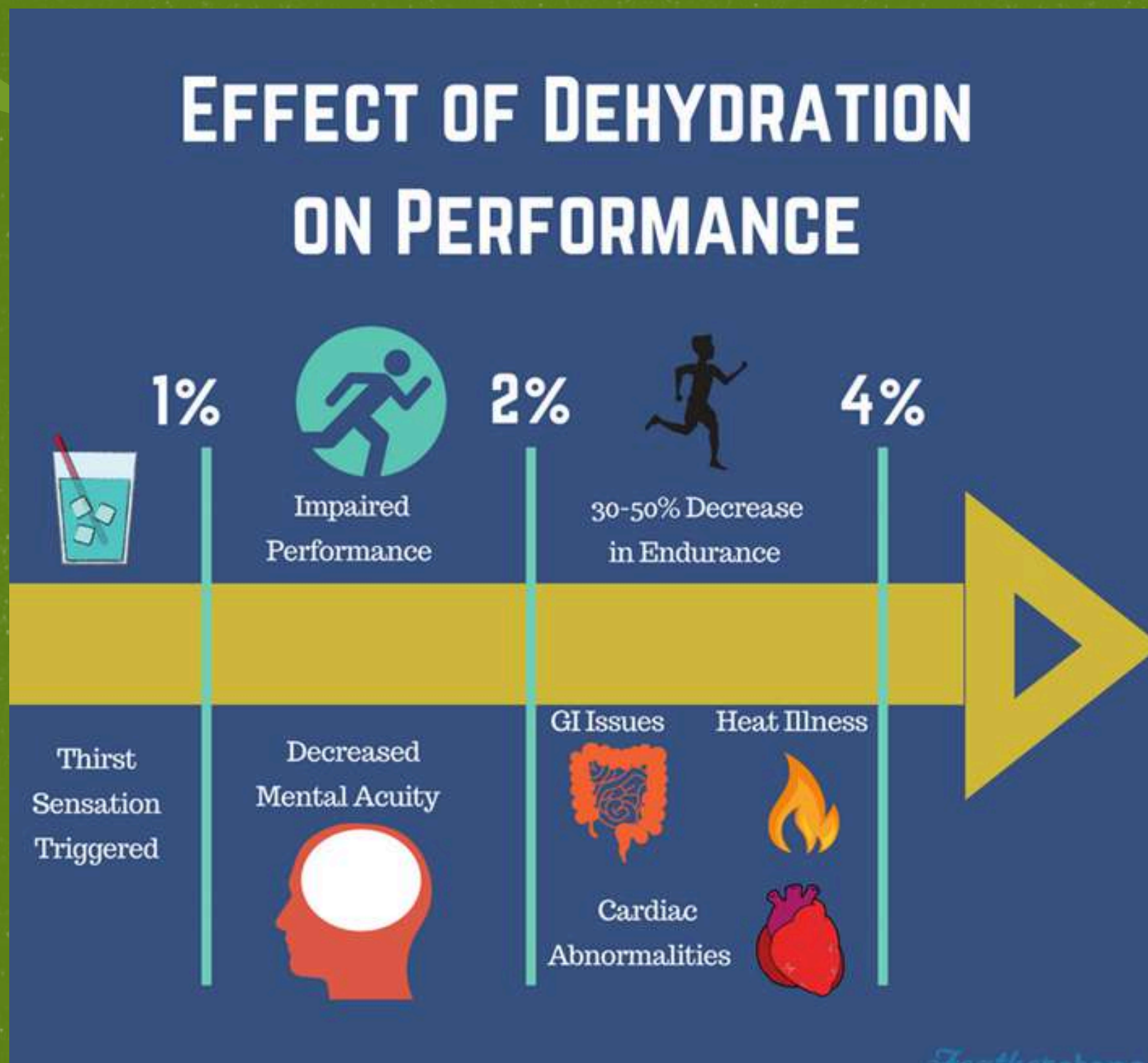
KUCHAŘSKÁ

AKADEMIE

JÍDLO
ZDRAVÉ
V
LEHKOSTI
A RADOSTI

PITNÝ REŽIM

PITNÝ REŽIM

během dne a vzhledem k výkonu

voda

sportovní nápoj

**rehydratační a
remineralizační drink**

Požadavky na výživu sportujících dětí

Cíl# 1
jíst dostatečně

Cíl# 2
jíst zdravě

Cíl# 3
jíst pravidelně

KLÍČOVÁ ZÁSADA

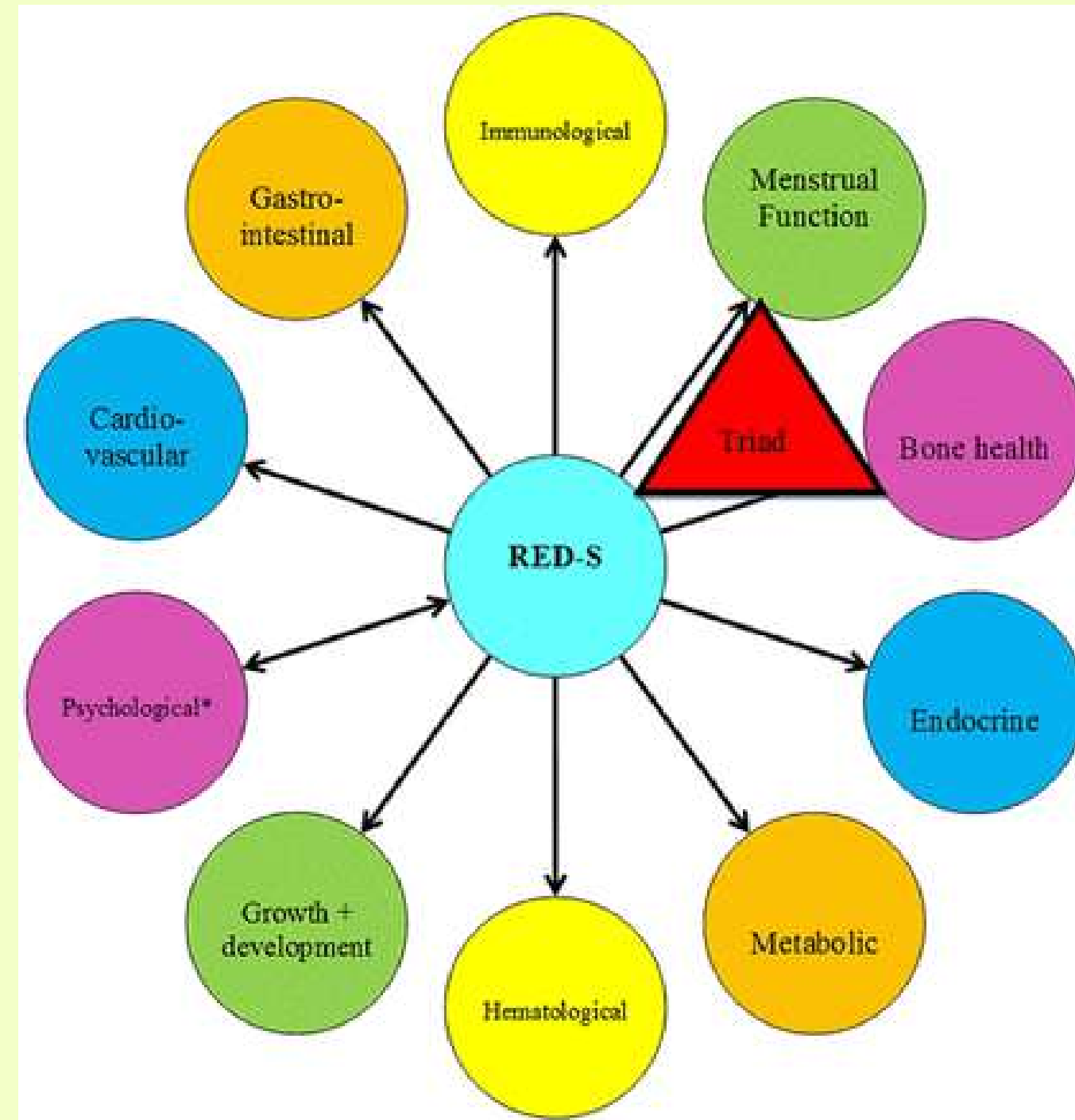
dostatečný
energetický
příjem

VAROVNÉ PŘÍZNAKY ENERGETICKÉ NEDOSTATEČNOSTI:

- 1. rychlý úbytek na váze, nízká tělesná hmotnost, nízká hodnota BMI, nízké procento tělesné váhy,**
- 2. nepřiměřená únava, zhoršení regenerace,**
- 3. snížená imunita, častý výskyt nachlazení, především zánětů horních cest dýchacích (rýma, bolesti v krku), vleklé zdravotní obtíže,**
- 4. opakovaná zranění, snížení kostní hustoty, únavové zlomeniny,**
- 5. snížení svalové síly, úbytek svalové hmoty,**
- 6. psychické problémy, úzkosti, výkyvy nálad,**
- 7. poruchy spánku,**
- 8. zpomalení či zastavení růstu, opožděný nástup puberty,**
- 9. ztráta radosti z jídla,**
- 10. zažívací obtíže,**
- 11. zimomřivost,**
- 12. pokles vytrvalosti, proměnlivý výkon,**
- 13. poruchy menstruace, nebo menstruace nezačala do 16. let věku,**
- 14. změna krevního obrazu, nedostatek železa, zvýšený cholesterol.**

Není PPP, ale není o nic méně závažný

RED-S SYNDROM

---

1 touha po štíhlosti, strach z jídla

---

2 redukce tělesných tuků

---

3 zájem o zdravé stravování

---

4 vynechávání jídel, nedostatek času, vliv kolektivu, kamarádů
velká fyzická zátěž, navýšení

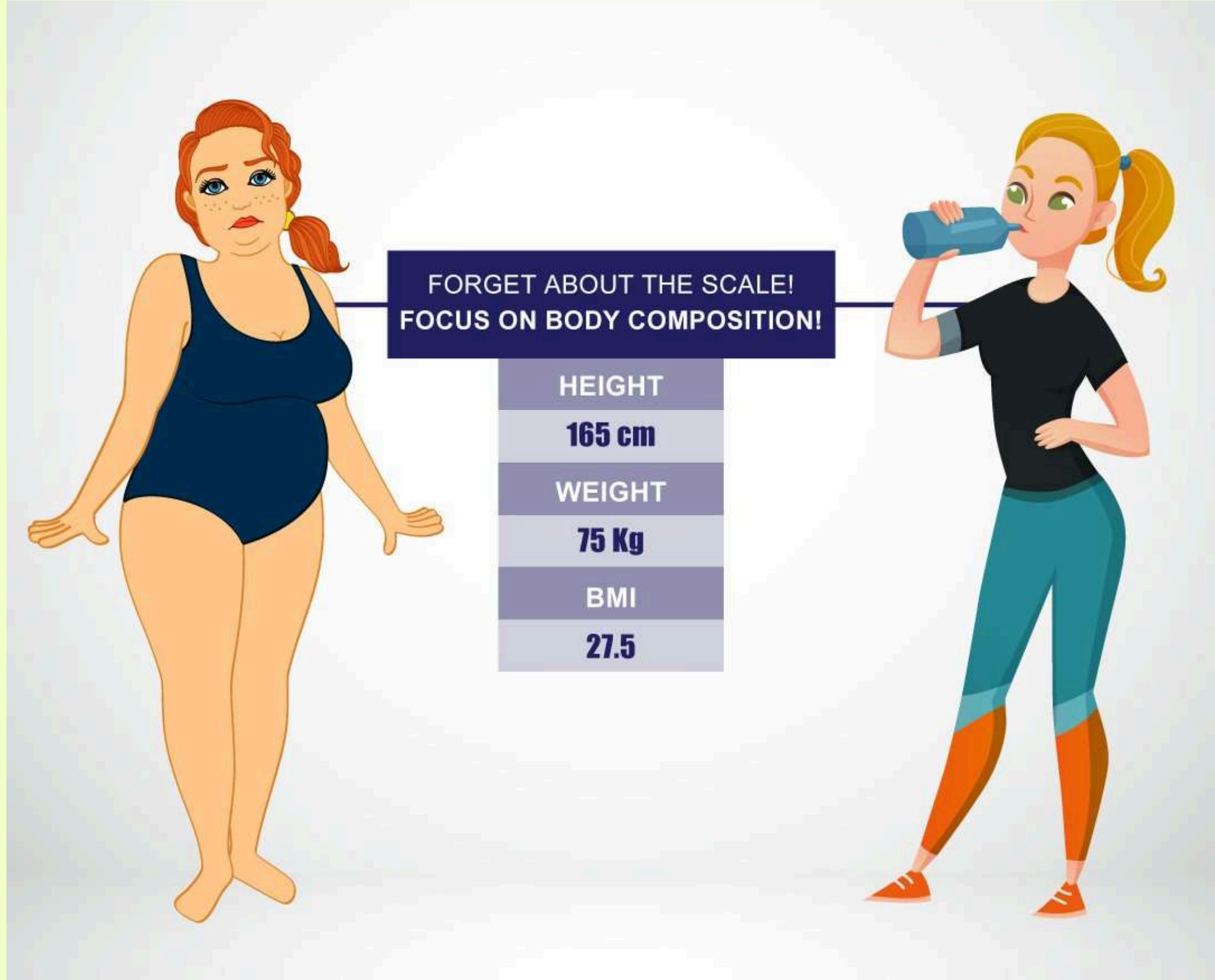
5 fyzické zátěže

Na váze nesmí být “60”...

FORGET ABOUT THE SCALE!
FOCUS ON BODY COMPOSITION!

HEIGHT
165 cm
WEIGHT
75 Kg
BMI
27.5

Netýká se pouze estetických sportů a dívek

Jednoduchá pomoc - jíst více

KVALITNĚ JÍST

Pestrost

KVALITNĚ JÍST

Barevnost

Poměř 70:30

JÍDLO V LEHKOSTI A RADOSTI

Menstruační fáze

- únava, náladovost, zavednění, nadýmání
- potřeba spánku, odpočinku, doplnění železa

Folikulární fáze

- energie, výkonnost, logika
- čas na sportování a náročnější úkoly

Luteální fáze

- výkyvy nálad, kreativita, chutě, silicí únava
- potřeba klidu, dostatek živin, hořčíku a vitamínu C

Ovulační fáze

- sebevědomí, sexuální touha, empatie
- více sebepéče, budování vztahů

mimořádná pozornost - železo

**velké ztráty menstruací, menší ztráty pocením a močí,
úraz, krvácení, pohmožděnin, operace,
náročný trénink – vyšší potřeba železa,
nedostatek železa & anémie (chudokrevnost),
anémie z nedostatku železa – velmi častý nutriční
deficienci u sportovkyň,
projevy nedostatku: únava, snížení výkonnosti,
zhoršená imunita, zimomřivost, křeče v lýtkách,
nízký kalorický příjem, časté pití kávy (velký příjem
kofeinu) či černého čaje, užívání protizánětlivých
léků.**

**hemové železo: hovězí maso, játra,
žloutky**

**nehemové: fazole, čočka, listová
zelenina, brokolice, kapusta, granátové
jablko, mango, celozrnná mouka,
ořechy, červená řepa**

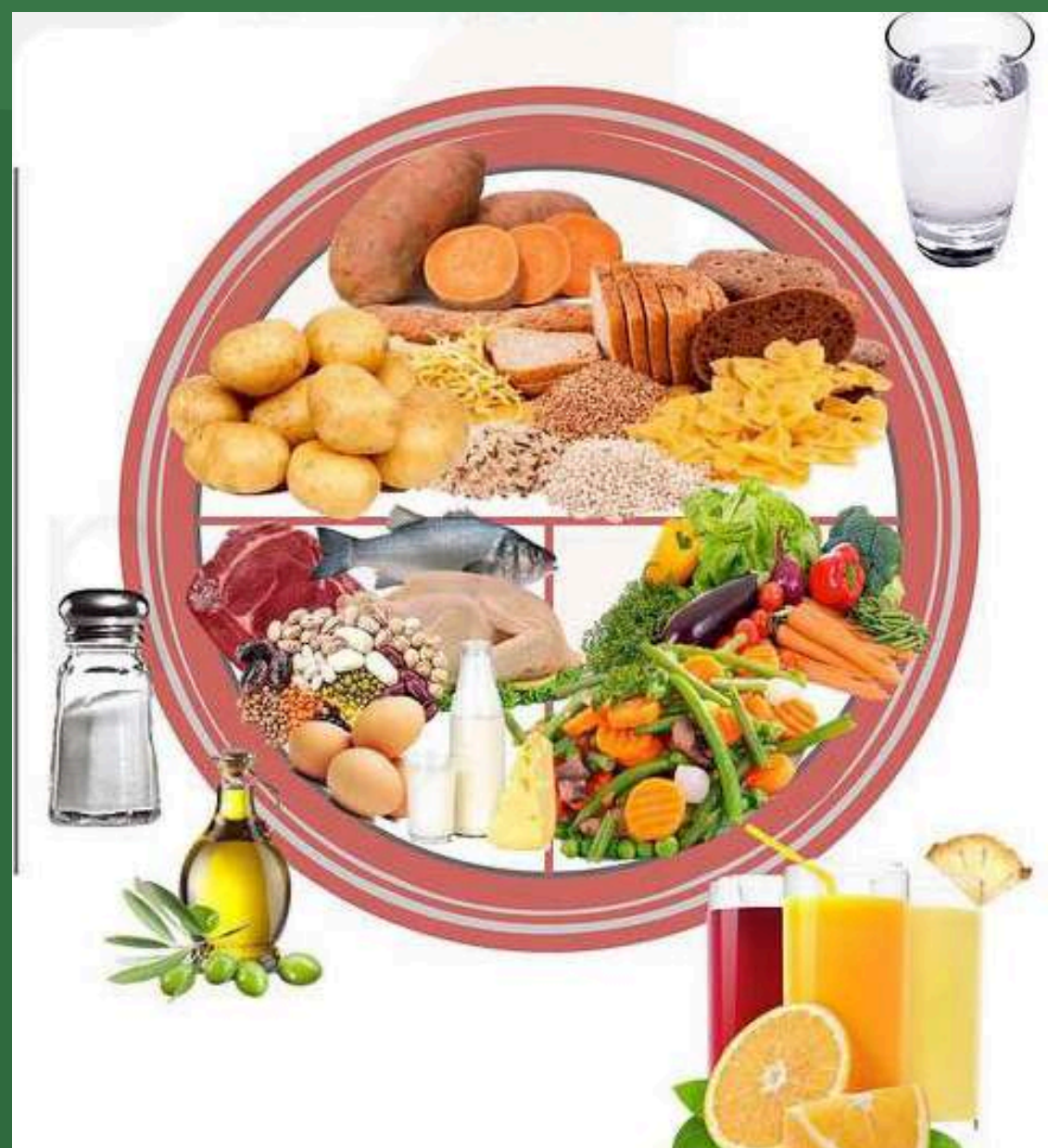
**vstřebávání podporuje vitamin C,
kvašená zelenina, Kombucha**

**suplementace: chelát forma, vit. C, B-
komplex**

Nutrice den před utkáním a ve dnech těžkých tréninků

Jídlo a "timing"

DEN UTKÁNÍ - 1 utkání

7:45

10:00

11:30

20:30

BUDÍČEK

UTKÁNÍ

KONEC

ULEHNUTÍ

DO POSTELE

REGENERACE

REGENERACE

8:00

SNÍDANĚ

12:00

SNACK

13:30

OBĚD

18:00

VEČEŘE

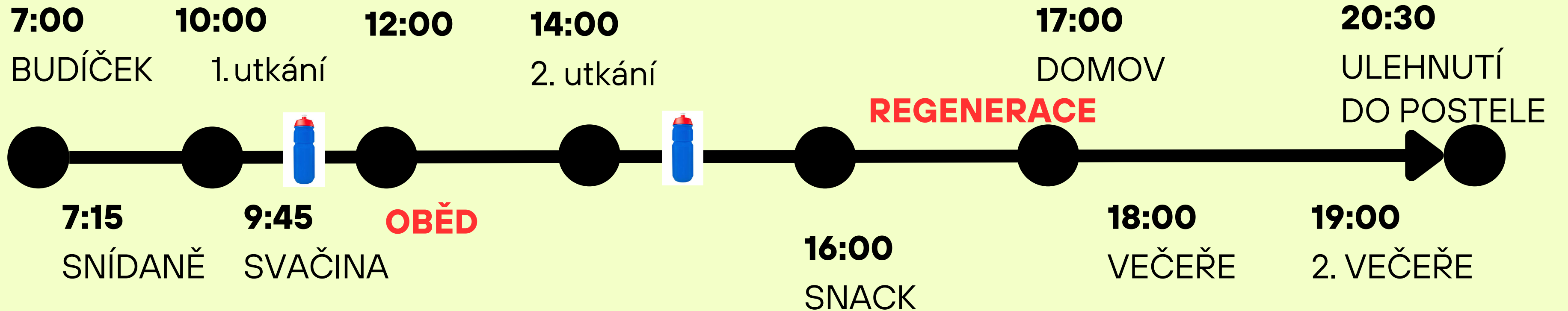
19:00

2. VEČEŘE

Jídlo a "timing"

DEN UTKÁNÍ - více zápasů

SPORTOVNÍ ZÁSADA

Regenerace

Potravinové doplňky

Supplements | Australian Institute of Sport (ais.gov.au)

SPORT

CHOICE

AIS Sports Supplement Framework

The ABCD Classification system

Designed by @YLMSportScience

A

Supported for use in specific situations in sport using evidence-based protocols

Sports drink, gels & bar
Whey protein
Iron & Calcium supplement
Multivitamin/mineral
Vitamin D
Probiotics (gut/immune)
Caffeine
B-alanine
Bicarbonate
Beetroot juice
Creatine

C

Have little meaningful proof of beneficial effects

Category A and B products used outside approved protocols

The rest – if you can't find an ingredient or product in Groups A, B or D, it probably deserves to be here!

B

Deserving of further research and could be considered for provision to athletes under a research protocol or case-managed monitoring situation

Quercetin
Tart cherry juice
Exotic berries (acai, goji etc.)
Curcumin
Anti-oxidants C and E
Carnitine
HMB
Glutamine
Fish oils
Glucosamine

D

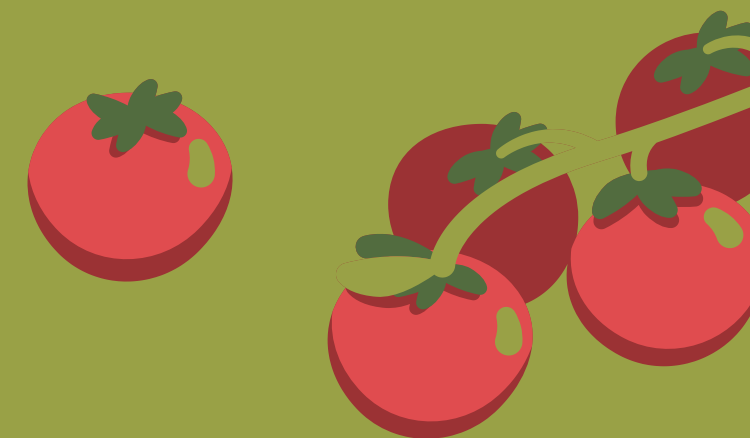
Banned or at high risk of contamination with substances that could lead to a positive drug test

Ephedrine, Strychnine
Sibutramine
Methylhexanamine (DMAA)
Other herbal stimulants
DHEA, Androstenedione
19-norandrostenedione/ol
Other prohormones
Tribulus terrestris and other testosterone boosters
Maca root powder
Glycerol, Colostrum

ĎĚKUJI

Zuzana Šafářová
safarova.zuzana@seznam.cz

CZ BASKETBALL

Mgr. Zuzana
Šafářová

dietolog
výživový poradce